

Climate Fresk

Op 28 maart 2025 heb ik de mogelijkheid om via het leerfestival een climate fresk-sessie bij te wonen. Ik ken de organisatie en het principe van het ‘spel’ maar ik ben zeer benieuwd naar wie de initiatoren zijn en vooral wat zij nog extra te vertellen hebben. Praten, luisteren, discuteren over klimaat en klimaatverandering vind ik altijd boeiend.

De mensen die het spel voor ons brengen zijn twee fransen, een man en een vrouw, van de universiteit van Lille. Zij waren ooit al komen spreken in verband met duurzaamheid en daarom had de hogeschool ze nu ook aangesproken om deze fresk te komen brengen. Het zijn fransen maar ze spreken Engels, met een accent. De fresk zelf, die wij in het Engels krijgen voorgesloteld, is blijkbaar voor elke student aan de universiteit in Lille verplicht aperitief.

Het spel is van Franse makelij. Het is gecreëerd door Cédric Ringenbach, een ingenieur, om op een simpele, speelse manier te proberen om de mensen een inzicht te geven in de werking van ons klimaat en de veranderingen die het ondergaat. Het is voor het eerst gelanceerd in 2015 maar wordt sinds dan ook up to date gehouden. Om dat te doen wordt gebruik gemaakt van de wetenschappelijke gegevens die worden gepubliceerd door het IPCC, Intergovernmental Panel on Climate Change. Het is dus onafhankelijke wetenschappelijke data die doormiddel van gemeenschappelijke kennis bij de burger wordt gebracht.

Voor het spel zelf worden we opgedeeld in kleinere groepjes. We moeten een groepsnaam verzinnen, liefst een beetje origineel want creativiteit speelt ook een beetje mee in het proces. Op een paar tafels zijn grote vellen papier geplakt. Hierop moeten wij onze ‘fresco’ leggen. We krijgen een stapeltje kaarten met daarop klimaat-gerelateerde onderwerpen. Dat kunnen oorzaken zijn, gevolgen of beide. We moeten deze in verband brengen met elkaar en zo op tafel leggen. Als we klaar zijn komt meneer of mevrouw eens kijken en geeft soms nog wat extra uitleg bij de kaartjes. Zo is bijvoorbeeld smeltend zee-ijs geen oorzaak van een stijgende zeespiegel. (wist ik) We krijgen dan terug een setje kaarten waarmee we het fresco verder uitbreiden, erachter, ernaast, ertussen... Dit in totaal wel vijf keer.

Eens de hele fresco gemaakt mogen we lijnen en pijlen tekenen, want klimaat is verre van een lineair proces. Het schept een beeld over hoe complex het is maar ook welke grote gevolgen schijnbaar banale menselijke activiteiten kunnen hebben. We moeten ook nadenken over acties die we als individu of als samenleving zouden kunnen ondernemen om een steentje, liefst steen, te kunnen bijdragen om het probleem af te remmen. Elk groepje brengt nog één voor één zijn actie naar voor.

We discuteren nog wat over de acties. Ik kan me echter niet van het gevoel ontdoen dat deze workshop nog beter binnenkomt in de eigen moedertaal.

Voor mijn opleiding als landmeter, en alles daar buiten, acht ik klimaat heel belangrijk. Ik zie ruimtelijke ordening, die hier in België niet ’s werelds beste is, als een groot werk punt maar ook over kleinere acties, binnen het kantoor, thuis, in het veld, moet er nagedacht worden alvorens te handelen.

